

ISTARSKA ŽUPANIJA REGIONE
ISTRIANA

Institut za poljoprivredu i
turizam

Institute of Agriculture and
Tourism

RADIONICA „ODRŽIVI TURIZAM I PRIMJERI DOBRE PRAKSE”

Cikloturizam u kontekstu održivog razvoja

Katarina Lovrečić, Institut za poljoprivredu i turizam, katarina@iptpo.hr, 052/408-308

Poreč, 20. svibnja 2021.

O cikloturizmu

- ▶ Rast popularnosti biciklizma javlja se uslijed rasta potražnje za turističkim proizvodima koji su usmjereni prema specifičnim interesima pojedinaca u slobodno vrijeme (eng. *leisure time*) (Williams & Soutar, 2005).
- ▶ „Cikloturizam podrazumijeva putovanja izvan matične regije pojedinca, od kojih se aktivno ili pasivno sudjelovanje u biciklizmu smatra glavnom svrhom tog putovanja“ (Lamont, 2009).
- ▶ Cikloturist je osoba koja u nekoj fazi svog odmora koristi bicikl kao način prijevoza i kojoj je vožnja biciklom važan dio odmora. Nisu uključeni kratki izleti do „malih trgovina“ i slično. (Simonsen i sur., 1998).
- ▶ Biciklizam je sport ili aktivnost koja uključuje vožnju biciklom*

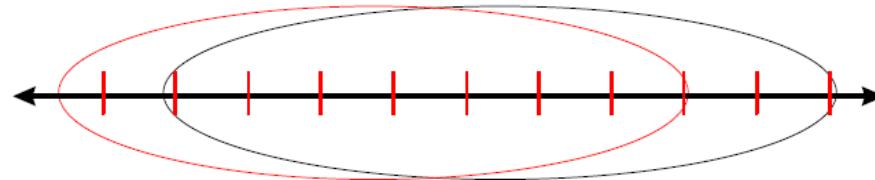
* Oxford Advanced Learner's Dictionary, <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/biking>

Vrste cikloturista*

Zaljubljenik
u bicikлизам

A

Povremen
biciklista

B

A = turisti kojima je bicikl jedini način prijevoza i jedini način provođenja odmora. Takvim je turistima svrha odmora vožnja bicikлом.

B = turisti koji tijekom svog odmora voze povremeno bicikl, primjerice samo jedan ili nekoliko dana za vrijeme odmora. Bicikl smatraju ugodnim i alternativnim načinom za istraživanje odredišta, ali samo za vrijeme povoljnih vremenskih prilika.

Najveći dio cikloturista nalazi
se između A i B vrste.

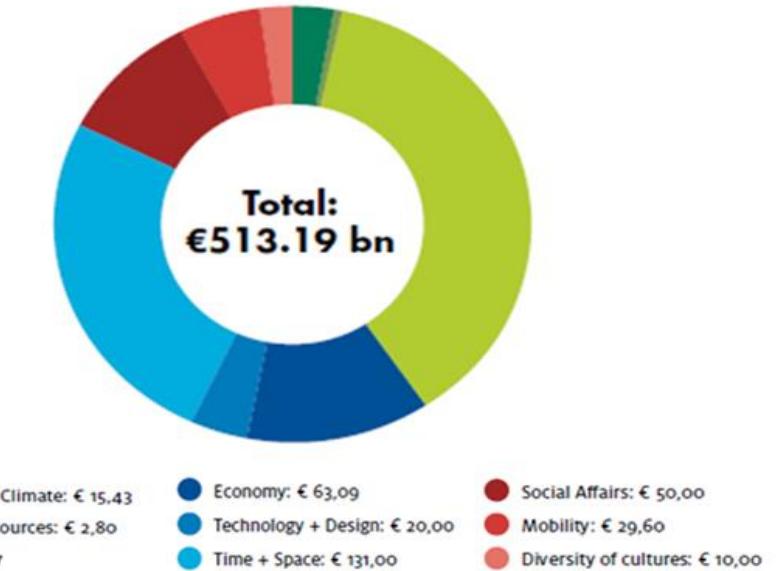

*Simonsen i sur., 1998.

Biciklizam u Europskoj Uniji*

- Doprinos biciklizma u ostvarenju 12 od 17 ciljeva održivog razvoja.
- Ukupne prednosti biciklizma u 2016. godini iznosile su 513,19 milijardi eura.
- Prve tri najznačajnije prednosti su očuvanje zdravlja, prednosti u obliku mesta i vremena te prednosti u ekonomskom obliku.
- Vrijednosti koje biciklizam ostvaruje mogu se svrstati prema ekološkim, ekonomskim i sociokulturalnim vrijednostima koje su međusobno povezane i koherentne.
- Biciklizam se može promatrati s aspekta turističkog proizvoda, mobilnosti, energije, okoliša / klime, zdravlja i korištenja zemljišta (Krell, 2020).

* Neun, M. & Haubold, H. 2016.

ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA

Institut za poljoprivredu i
turizam

Institute of Agriculture and
Tourism

Ekonomska dimenzija cikloturizma

- Smanjenje sezonalnosti u odredištu i zadržavanje turista,
 - povećanje konkurentnosti odredišta,
 - mogućnosti zapošljavanja lokalnog stanovništva (Gazzola i sur., 2018).
-
- U godini pandemije COVID-19 cikloturizam je tijekom ljeta 2020. godine u Europi zabilježio neke rekorde u korist lokalnih i nacionalnih gospodarstava.*

*Cycling industry news, 2020. Economies benefit as cycle tourism sets records in European countries,
<https://cyclingindustry.news/economies-benefit-as-cycle-tourism-sets-records-in-european-countries/>

ISTARSKA
ZUPANIJA
REGIONE
ISTRIANA

Institut za poljoprivredu i
turizam

Institute of Agriculture and
Tourism

Okolišna dimenzija cikloturizma

- Očuvanje i unaprjeđenje okoliša,
- ne utječe na povećanje CO₂ emisija,
- uključuje udaljena područja (Gazzola i sur., 2018).
- Biciklizam u EU štedi više od 16 milijuna tona ekvivalenta CO₂ godišnje (jednako ukupnim godišnjim emisijama CO₂ u Republici Hrvatskoj).*

*ECF, 2018. The benefits of cycling, <https://ecf.com/resources/cycling-facts-and-figures>

Poreč, 20. svibnja 2021.

ISTARSKA
ŽUPANIJA ISTRIANA

Institut za poljoprivredu i
turizam

Institute of Agriculture and
Tourism

Socijalna dimenzija cikloturizma

- Interakcija s lokalnim stanovništvom,
- povećanje stupnja sudjelovanja i aktivnog uključivanja turista s ciljem postizanja zadovoljstva i ispunjenja turista (Gazzola i sur., 2018).

Poreč, 20. svibnja 2021.

Ključne točke prilikom razvoja biciklizma u destinaciji*

- Predanost biciklizmu (od strane javnog sektor),
- biciklističko planiranje i dizajn (stvaranje sigurnih i atraktivnih biciklističkih uvjeta uz i izvan cestovne mreže),
- sigurni vozači i vozila (razvoj sigurnih okruženja kroz provedeni i poboljšani prometni zakon, niža ograničenja brzine i bolju obuku za sve sudionike u prometu),
- udruženi javni prijevoz koji je prilagođen za bicikliste,
- promocija i poticaj za biciklizam (promicanje biciklizma putem radnih mjesta, škola ili drugih organizacija),
- bolje mogućnosti za rekreacijski i brdski biciklizam – (razvoj i promocija biciklističkih ruta u ruralnim i urbanim mjestima).

*The UK's National Cyclists' Organisation, https://www.cyclinguk.org/sites/default/files/file_downloads_widget/0902_ctc_newvision_final-low-res.pdf

Prednosti ulaganja u razvoj cikloturizma

- Razvoj i popularizacija cikloturizma u destinaciji, tj. biciklizma kao sportske aktivnosti, ima brojne prednosti za cikloturiste koji se bave ovom vrstom turizma i za lokalno stanovništvo (Aldred i sur., 2019; Gazzola i sur., 2018).
- Rast cikloturizma u svijetu pridonosi općem rastu i razvoju turističke industrije. Također, sve veća popularnost cikloturizma dovodi do značajnijih ulaganja u biciklističku infrastrukturu i pokretanja niza projekata povezanih s razvojem ovog turističkog proizvoda u destinaciji (Duran i sur., 2018).
- Ulaganja u razvoj cikloturizma u destinaciji mogu biti izravna ili neizravna. S obzirom da je cikloturizam povezan i s drugim aktivnostima u destinacijama, ponekad na razvoj cikloturizma može utjecati financiranje drugih projekata (Bodor, 2014).

- Cikloturizam može biti pokretač razvoja mjesta koja su izvan glavnih turističkih središta, a koja pritom imaju potencijala i mogu pružiti jedinstvena iskustva posjetiteljima (Gazzola i sur., 2018).
- Za uspjeh u razvoju važan je razvoj cjelovitog i sveobuhvatnog sustava koji će biti temelj za stvaranje i unaprjeđivanje biciklističkih mreža u odredištima (Gazzola i sur., 2018).

Stvaranje integriranog pristupa koji će uključivati sve dionike kroz jedinstveni i strateški dizajn (Gazzola i sur., 2018).

ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA

Trendovi u razvoju cikloturizma u Europi*

- Električni bicikli,
- veća prilagodba individualnim potrebama i željama cikloturista,
- obiteljska ili višegeneracijska putovanja,
- kombinacija bicikliranja s drugim aktivnostima i doživljajima (avanturističke aktivnosti, wellness i sl.),
- planiranje i istraživanje putovanja putem interenta.

*CBI, 2018. Cycling tourism from Europe,
<https://www.cbi.eu/market-information/tourism/cycling-tourism/europe>

ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA

Analiza stanja cikloturizma u Istarskoj županiji*

Analiza stanja u Istarskoj županiji	2018.	2020.
Službene biciklističke staze	105	113
Avanturističke staze	42	40
Ukupan broj biciklističkih staza	147	153
Smještajni objekti s oznakom Istra Bike&Bed	2018.	2020.
Istra Bike&Bed	114	135
Istra Boutique Bike hotels	12	14
Bike hotels	13	15
Ukupan broj smještajnih objekata	139	164
Restoran (u sklopu smještajnog objekta ili zasebno)	n/a	53
Biciklističke manifestacije	2018.	2019.
Održane biciklističke manifestacije	83	91

*Obrada autora prema podacima Istra Bike.

Poreč, 20. svibnja 2021.

ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA

Institut za poljoprivredu i
turizam

Institute of Agriculture and
Tourism

Sugestije za razvoj cikloturizma u Istarskoj županiji:*

Stručnjaci za cikloturizam

- Izgradnja odgovarajuće biciklističke infrastrukture u Istarskoj županiji,
- važnost izgradnje biciklističkih staza u urbanim sredinama kako bi biciklizam postao popularniji i specijaliziraniji za različite segmente korisnika,
- pokretanje razvoja biciklističke kulture i popularnosti biciklizma među djecom,
- organiziranje i ulaganje u različite aktivnosti ili programe a ciljem motivacije većeg broja djece na bavljenje biciklizmom na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini.

Lokalni dionici cikloturizma (iznajmljivači smještajnih objekata i bike klubovi)

- Ulaganje u novu infrastrukturu i održavanje postojeće,
- marketing cikloturizma,
- međusobna suradnja dionika cikloturizma,
- ulaganje u dodatne sadržaje,
- edukacija,
- organizacija biciklističkih manifestacija,
- potpore razvoju sportskog turizma,
- razvoj prometne kulture.

Cikloturisti

- Mogućnost pristupa turističkim atrakcijama,
- ugostiteljski objekti prilagođeni cikloturistima,
- smještaj prilagođen cikloturistima,
- kvaliteta biciklističke staze,
- biciklistička infrastruktura izvan prometnica,
- specifična turistička ponuda za cikloturiste,
- biciklističke manifestacije,
- mogućnost prijevoza bicikala javnim prijevozom.

ISTARSKA
ŽUPANIJA REGIJE
ISTRIANA

Primjeri dobre prakse

• Flemish Brabant, pokrajina u Belgiji*

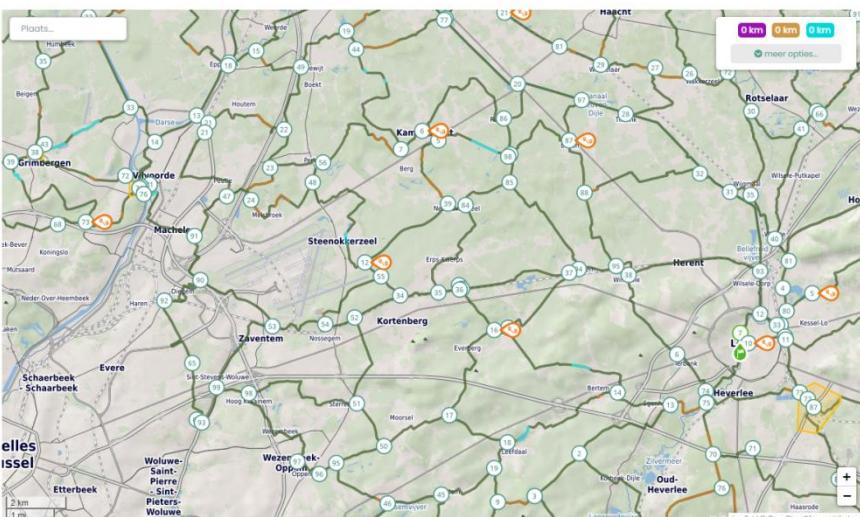
- Od čvora do čvora (eng. *node-to-node*) biciklistička mreža - navigacijski sustav za korisnike biciklističkih staza.
- U biciklističku mrežu izbrane su najatraktivnije i najsigurnije biciklističke rute.
- Odabrane biciklističke rute su mapirane, a presjek dvije rute predstavlja čvor.
- Brojčana oznaka svakog čvora jednaka je na karti (u tiskanom ili digitalnom obliku) i na tabelama uz cestu. Svaki čvor preusmjerava na dva (ili više) susjednih čvorova.
- Biciklistička ruta može se planirati na digitalni način (preuzimajući aplikaciju) ili printajući karte i označavajući ručno oznaku broja čvora.

- Toerisme Vlaams-Brabant,
<https://www.toerismevlaamsbrabant.be/en>

It is no coincidence that the true cycling masters have placed their cycling routes in Flemish-Brabant. Sven Nys has and so has Eddy Merckx. Cycling on the slopes of the vineyards in Hageland, up and down the rolling hills of Pajottenland, through the meadows and villages of the Brabantse Kouters and in the woods of Dijleland is just glorious. Flemish-Brabant is always a great choice, regardless of whether you like racing or prefer a more relaxed ride.

*Toerisme Vlaams-Brabant, <https://www.toerismevlaamsbrabant.be/en>

The image shows a woman with blonde hair looking at a green and white directional sign for cyclists. The sign displays route numbers 92, 17, 11, and 91. The background shows a road with other cyclists and a blue sky. Overlaid on the image is the text "NODE-TO-NODE CYCLING NETWORK" in large, bold, white capital letters.

IT'S TIME FOR A LESSON ON THE NODE-TO-NODE CYCLING NETWORK...

A lesson on what!?

These green & white signboards by the roadside may be a familiar sight, but who put them there – and why?

Say hello to our cutting-edge node-to-node network! It's an ingenious – and simple – navigation system for cycling enthusiasts!

Primjeri dobre prakse

• Lago di Garda, Italija*

- Oko 2.022 biciklističke rute na jezeru,
- oko 347 biciklističkih vožnji,
- oko 898 staza za brdski biciklizam,
- oko 493 staze za brdski biciklizam (*long distance*),
- oko 183 cestovne biciklističke rute,
- oko 101 biciklističke ture.

Projekt „Garda by Bike”**

- Realizacija 2021. godine.
- Završetak 140 km biciklističke staze oko jezera.
- Korištene postojeće staze te po potrebi izgrađene nove.
- Široka i prikladna za obitelji.
- Popločena je drvenim daskama pa je prigodna za sve vrste bicikala.
- Uključene regije Lombardija i Veneto te pokrajina Trento.
- Planira se izgradnja veza s biciklističkim rutama poput EuroVelo 7 i Eurovelo 8.

Ostale outdoor aktivnosti:***

- jedrenje/jedrenje na dasci,
- trekking i nordijsko hodanje,
- penjanje,
- jahanje,
- surfanje,
- ronjenje,
- kanjoning,
- padobransko jedrenje (paragliding),
- golf.

*<https://www.garda-see.com/en>,

**<https://www.outdooractive.com/en/cycle-routes/garda-lake/cycling-at-lake-garda/2511296/>

***<https://www.visitgarda.com/en/active-holiday-lake-garda/>

Lago di Garda

The screenshot shows a news article from [welovecycling.com](https://www.welovecycling.com/wide/2017/04/21/lake-garda-will-boast-spectacular-new-140-kilometer-cycle-path/). The headline reads "Lake Garda Will Boast a Spectacular New 140-Kilometer Cycle Path". The article discusses the "Garda by Bike" project, which aims to open a 140-kilometer cycle path around the lake. The image in the article shows two cyclists riding along a scenic route next to Lake Garda.

- <https://www.welovecycling.com/wide/2017/04/21/lake-garda-will-boast-spectacular-new-140-kilometer-cycle-path/>
- <https://hr.bergfex.com/sommer/torb ole-garda-nago/>

Literatura

- Aldred, R.; Watson, T.; Lovelace, R.; Woodcock, J. Barriers to investing in cycling: Stakeholder views from England. *Transp Res Part A Policy Pract* 2019, 128, 149–159
- Bodor, Á. Cycling for Growth: Using European Funds for Cycling. European Cyclists' Federation (ECF), December 2014, https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/cycling-guidance/ecf-cycling-for-growth-using-european-funds-for-cycling_0.pdf
- Duran, E.; Sevinc, F.; Harman, S. Cycle tourism as an alternative way of tourism Development in Çanakkale, Turkey. *J. Aware.* 2018, 3, 25–34
- Gazzola, P., Pavione, E., Grechi, D., & Ossola, P. (2018). Cycle tourism as a driver for the sustainable development of little-known or remote territories: the experience of the Apennine regions of Northern Italy. *Sustainability*, 10(6), 1863.
- Götschi, T.; Tainio, M.; Maizlish, N.; Schwanen, T.; Goodman, A.; Woodcock, J. Contrasts in active transport behaviour across four countries: How do they translate into public health benefits? *Prev. Med.* 2015, 74, 42–48,
- Krell, K. (2020). The multiple benefit of cycling – Policy brief extracts. (Webinar recording on cycling tourism), https://www.interregeurope.eu/policylearning/news/9072/webinar-recording-on-cycling-tourism/?no_cache=1&cHash=9d959e156a4656e0b64e266fe4a3ef99
- Lamont, M. (2009). Reinventing the wheel: A definitional discussion of bicycle tourism. *Journal of Sport & Tourism*, 14(1), 5–23.
- Neun, M. and Haubold, H. 2016. The EU Cycling Economy – Arguments for an integrated EU cycling policy. European Cyclists' Federation, Brussels, December 2016
- Simonsen, P. S., Jørgensen, B., & Robbins, D. (1998). *Cycling tourism* (Vol. 13). Bornholm: Unit of Tourism Research at Research Centre of Bornholm.
- Williams, P., & Soutar, G. (2005). Close to the “edge”: Critical issues for adventure tourism operators. *Asia pacific journal of tourism research*, 10(3), 247–261.

ISTARSKA ŽUPANIJA REGIONE
ISTRIANA

Institut za poljoprivredu i
turizam

Institute of Agriculture and
Tourism

Hvala na pozornosti!

